

De mores van kantoor

‘Advocatenkantoren doen aan kapitaalvernietiging door zich onvoldoende te richten op multicultureel talent.’ Dit stelde Melek Usta, directeur van Colourful People eind vorige maand tijdens de najaarsbijeenkomst van de Commissie Diversiteit van de Orde. Zij loopt al jaren mee met grote kantoren die worstelen met dit vraagstuk.

De aanwezige advocaten en recruiters vinden het lastig deze groep te bereiken en te interesseren. Om daar verandering in te brengen moeten er afspraken worden gemaakt met etnische studentenverenigingen over instroom, aldus Usta. Allochtone medewerkers die je aan de organisatie hebt weten te binden, kunnen als rolmodel fungeren voor kandidaten van hun eigen etnische afkomst. En ze kunnen de gewenste diversiteit binnen de organisatie aanbrengen door te putten uit hun netwerk.

Melek Usta

Usta vraagt zich echter af in hoeverre er bij advocatenkantoren ruimte is voor eigenheid. ‘Kantoren zijn idealiter op zoek naar een Bounty. Zou de advocatuur zich niet meer écht moeten openstellen voor verschillen? Op dit moment is minder dan vijf procent van de medewerkers op kantoren allochtoon, op de rechtenfaculteit van VU en Erasmus is dit 45 procent. Usta is van mening dat gerichte interventie noodzakelijk is in de vorm van intensievere programma’s voor zowel studenten, in een vroegtijdig stadium van hun studie, als voor advocaten, door meer aandacht te besteden aan bewustwording van hun kantoorcultuur.

Van de deken

De mond van de wet op zijn hurken

Jan Loorbach

Openbaarheid van rechtspraak is een wezenlijk element in ons rechtsbestel. Het vormt een waarborg voor een goed en onafhankelijk functionerende rechterlijke macht. Dat is het uitgangspunt. Dat bijzondere belangen soms gesloten deuren rechtvaardigen, doet daar niet wezenlijk aan af.

Bij ‘toegang tot het recht’ denken we vooral aan partijen die procederen, maar ook de toegankelijkheid voor het publiek valt hieronder. En voor publieke toegankelijkheid is publieke begrijpelijkheid een voorwaarde. Als recht wordt gesproken in geperverteerd juristenlingo, in mandarijntaal, dan wordt aan de publieke functie geen recht gedaan. In een zichzelf bewijzend aforisme zegt Wittgenstein het al: ‘Was sich überhaupt sagen lässt, lässt sich klar sagen’ (gevolgd door: ‘Wovon man nicht reden kann, darüber muss man schweigen.’)

De discussie over de vraag of rechters het wel duidelijk (‘klar’) genoeg zeggen, is weer levendig. Mijn stelling is: duidelijk is niet altijd eenvoudig – en het al te eenvoudige kan evengoed de vijand van de duidelijkheid zijn als het onvoldoende eenvoudige. Is dit duidelijk?!

In processen die de publieke gemoederen heftig bewegen, bevinden de media – het woord zegt het al – zich tussen de monden van de wet en de oren van het publiek. In dit communicatieproces mag je, dunkt mij, van alle drie de partijen wel iets verwachten: van de rechtspraak dat zij vooral duidelijk is, en zo eenvoudig als de prioriteit van duidelijkheid toelaat. Dat kan toelichting door een

persrechter of door andere deskundigen nodig maken – wat mij betreft liever door een andere deskundige dan een vertegenwoordiger van het gerecht dat het vonnis wijst. Het blijft immers gek dat een gerecht, door een toelichting buiten de uitspraak zelf, deze met ook nog andere tekst ‘publiceert.’

Van de media mag meer worden verwacht dan wat ze nu laten zien. De inspanning van vonnisschrijvers en (hun) voorlichters ten spijt, wordt de essentie van een uitspraak nog weleens gemist. Dat zal iedere advocaat die bij een procedure met een publiek profiel betrokken is geweest, bevestigen. In dit verband is veelbetekend hoe de verzamelde media zich recent lieten inpakken door een misleidend persbericht over het publieke draagvlak voor het sanctiebeleid van het Ministerie van V&J, totdat Folkert Jensma in *NRC Handelsblad* kritisch terugging naar de bron ervan. Hier zijn, vrees ik, haast en matige vakkennis de vijanden van duidelijkheid.

En ten slotte het publiek. Dat mag zich tamelijk passief laten bedienen, maar van een nieuwsconsument mag toch een klein beetje inspanning en welwillendheid worden verwacht als hij luistert en kijkt naar serieuze berichtgeving over gerechtelijke uitspraken die er maatschappelijk toe doen. Als de bereidheid tot inspanning en welwillendheid zakt onder het niveau dat past bij optimaal eenvoudige duidelijkheid, dan moet er eerder wat aan die bereidheid worden gedaan dan aan dat niveau. Anders leidt het tot communicatie die erger is dan zinloos.